

Nr 2 februari 2019 Årgång 10
SPF Seniorerna Björken Hindås

Björkbladet

Informationsblad för Björkens medlemmar

Varnhems klosterruin vid Varnhems kyrka

4 mars Svearikets vagga

På platsen för Varnhems kyrka i Västergötland finns de äldsta spåren av kristendom i Sverige. De senaste utgrävningarna har gett bevis för att kristnandet av Västergötland skedde över 100 år tidigare än man tidigare trott.

Svearikets vagga stod i Västergötland

Dag Stålsjö

Mats Stålsjö

Dag Stålsjö hade rätt. Sonen och TV producenten Mats Stålsjö berättar på månadsmötet den 4 mars om familjens turbulenta tid då sakkunskapen i Uppsala vägrade acceptera Dags hypoteser att Svearikets vagga stod i Västergötland i stället för i Uppland eftersom Olof Skötkonung, Sveriges förste kung, är begravd i Varnhems klosterkyrka. Eller som Dag sa "Varför skulle han begravas i Västergötland om det inte var här Svearikets vagga stod? Men han sa också om hela historien "Här ligger en hund begravd".

Olof Skötkonung, född på 960-talet, död ca 1022, svensk kung från 990-talet, son till Erik Segersäll, brukar anföras som den förste kung som med säkerhet kan sägas ha regerat över såväl Svealand som Götaland.

Beviset

Modell av den utgrävda kyrkan som den såg ut på Varnhems klosterruin

Varnhem och Kata Gård

Alldeles norr om kyrkogrunden intill den utgrävda kyrkan finns en murad stenkista med ett kvinnoskelett. Med nutidens vetenskap kan vi få veta att hon var blond och blåögd och cirka trettio år när hon dog och begravdes på mitten av 1000-talet. Men här finns mer uppgifter än så! Över graven fanns en stenhäll med runskrift: "Kättil gjorde denna sten efter Kata sin hustru, Torgils syster". Kata har därför fått ge sitt namn till den nutida platsen och huset; Kata Gård. På den motsatta södra sidan finns en motsvarande grav, och även om stenhällen saknas finns det starka skäl att anta att det är Kättils grav. Historien talar till oss.

Utgrävningarna av Kata och hennes samtida visar att vikingarna i Västergötland redan flera hundra år före kristnandet av Sverige var influerade av vikingaresorna till England och började begrava sina döda på kristet sätt dvs. i gravar utan kremering vilket gör det möjligt att nu åldersbestämma de välbevarade lämningarna.

Ordförandeord

Jag fascinerades på 1980 talet av Dag Stålsjös uppmärksammade TV programserie om Svearikets vagga som han menade stod i Västergötland, något som de lärde i Uppsala vägrade acceptera. Dag omkom i en bilolycka och kan därför inte glädjas åt de nya utgrävningar som bevisar att han hade rätt. Därför tog jag kontakt med hans son Mats, även han TV producent, och inbjöd honom att berätta om den turbulenta tid som han upplevde på den tiden och även nu på senare tid.

Anders Kåbjörn